

14 septimber 1844 175 JIER SELSKIP 14 septimber 2019

**JIERFERSLACH
SELSKIP
FOAR FRYSKE TÆL EN SKRIFTEKENNISSE**

2022

selskip1844@gmail.com

KORRESPONDINSJEADRES – MOEZEL 222 – 9204 EM DRACHTEN

FOAROPWURD

Wiene we yn it begjin fan 2022 bliid dat koroana sa goed as foarby wie, kaem de folgjende tsjinslach.

Geeske kaam hommels te ferstjerren.

BETINKE

GEESKE JACOBA FRIESWIJK

21 july 1946 - 28 septimber 2022

Woansdeimoarn 28 septimber waard ik skille.

*“Mei Simone, binne jo de frou fan it foarlêsprjekt?”
Ik wist net wa’t Simone wie, ik tocht in liedster fan in pjutteplak?*

It wie Simone, in tantesizzer fan Geeske.

“”Tante Geeske is fan `e moarn ferstoarn””.

Dat wie skrikke,, hoe koe dit?

*It lêste grutte projekt fan har: **de Fryske Foarlêswike fan It Selskip.***

Hjir wie begjin 2022 in ein oan kaem

Dit hat Geeske ferskriklik sear dien.

Op 1 oktober, 3 dagen nei Geeske har ferstjerren, soene we mei de fyftich kontaktpersoanen in ôslûting hawwe mei muzyk en in kâld- en waarm buffet.

En no dit.

Dus allerhande saken yn gong sette, skilje mei kommissjelid Joukjen, mei de foarsitters fan de Kritten Drachten en Easterwâlde en mei it bestjoer fan IFAT.

In advertinsje regelje en blommen bestelle. Mei tank oan Alian foar de tekst fan de advertinsje

Fan de tantesizzers, Tjalling en Simone hearden we dat it ôfskie yn besletten rûnte hâlden wurde soe. By it kondolearjen wiene in soad minsken oanwêzich om de famylje de hân te drukken en ôfskie fan Geeske te nimmen

Ut de advertinsjes:

“Hja wie jierrenlang stiper en bestjoerslid fan It Selskip 1844 en 20 jier de ynspirater fan de Fryske Foarlêswike. Sunder har enoarme ynset hie dit projekt nea sa `n grut sukses west”

“Mei besieling hat hja al dy jierren mear as fyftich kontaktpersoanen yn de provinsje oanstjoerd en mei elkoar ferbûn”

Fia de Jongerein en as lid (hast 60 jier) fan Tonielferiening Rjucht en Sljucht yn har berteplak De Tyjnje hat hja har altyd ynset foar de Fryske Taal.

Yn de bestjoeren fan It Buon Fryske Tonielselskippen , letter STAF (no Iepen DoEk), IFAT en It Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse hat de Fryske Taal hieltiid de driuwfear west.

Om It Selskip wer libben yn te blazen, waard 20 jier lyn de Fryske Foarlêswike berne. As je de taal libben hâlde wolle, moatte je jong begjinne.

Foar har ynset foar de Fryske Taal hat Geeske in Keninklike Underskieding krigen.

Mei respekt en tankberens foar it folle wurk dat Geeske dien hat, mei de FryskeTtaal as útgongspunt,

foar de bestjoeren fan it Selskip en de Kritten.

Tineke van der Woude

Maart 2023

Hjoed-de-dei

Hjoed-de-dei waard de doelstelling fan it Selskip û.o. helle middels it organisearjen fan it Provinsjaal Projekt Foarlêzen yn it Frysk oan pjutten op pjutteboartersplakken, bernedeiferbliuwen en by gastâlders.

Om it wurk fan it Foarlêsprjekt fan it Selskip feilich te stellen ha bestjoer en Kriten yn 2019 it beslút naam om in aparte Stifting op te rjochtsjen.

Troch in ferskil fan ynsjoch oer de Fryske Foarlêswike fan it Selskip hat AFUK de stekker der út lutsen. De frijwilligers fan It Selskip (3 kommisjeleden, rom 50 kontaktpersoanen en sa'n 700 foarlêzers) binne oan de kant set.

In pear petearen mei deputearre mefrou Sietske Poepjes, in ambner fan de provinsje en de hear de Jager fan de AFUK hat neat opsmiten

Troch it ferstjerrren fan de bestjoersleden Dries Wijbenga en Geeske Frieswijk is it bestjoere fan It Selskip in “”eenmansfractie”” wurden.

Mei koarten sille de vakatures yn it bestjoer fan it Selskip wer ynfold wurde moattie

Foar de Stifting binne Joukjen van den Berg en Jannie Atsma tatreden ta it bestjoer. De Stifting hat sa de tiid om de rinnende saken ôf te handeljen en in mooie bestimming te sykjen foar it jild dat noch oanwêzig is.

Ek de Kriten dogge alle war de Fryske taal en kultuer fuort te sterkjen. Dat bart op ferskate wizen. Aktyf en passyf genietsje fan Frysktalich toaniel, kabaret, Fryske trûbadoers, artysten en Fryske skriuwers. Mar ek stúdzje meitsje fan de Fryske taal en skiednis of sprekkers dêroer oanharkje. Jierliks wikselsje de Kriten harren winterprogramma's ûnderling en mei it bestjoer út .

It Selskip hoedet ek it rike ferline troch de soarch foar earestienten en grêven. Bestjoer Selskip is drok dwaande om, yn oerlis mei ynstânsjes en persoanen, oplossings te sykjen foar de takomst.

It bestjoer winsket jo folle nocht mei it lêzen fan it Jierferslach fan 2022.

Tineke van der Woude, skathâlder
Drachten, maart 2023

**BESTJOER – FERTSJINTWURDIGING – KOMMISJE FOARLEZEN
– GEARWURKINGSFERBAN – KONTAKTEN NEI BUTEN TA**

Bestjoer Selskip op 1 jannewaris 2022

Waarnimmend skriuwer

Mefrou G.J. Frieswijk
Mûneleane 26, 8454 KJ Mildaam
0513 632989

Skathâlder Mefrou C.J. van der Woude – van der schAAF
Moezel 222, 9204 EM Drachten
0512 510836

Stiper Mefrou A. Akkermans - Hofstra

E-post: selskip1844@gmail.com

[Korrespondinsje adres Selskip: Moezel 222, 9204 EM Drachten](#)

Fertsjintwurdiging Selskip yn:

Ifat - mei yngong fan 30 jannewaris 2020, by brief oan bestjoer IFAT:

Mefrou C.J. van der Woude – van der Schaaf
Moezel 222, 9204 EM Drachten
0512 510 836

Fakature:

Kommisje Foarlêzen Selskip

Mefrou G. J. Frieswijk (foarsitter), Mûneleane 26, 8454 KJ Mildaam
0513-632989

Mefrou C. J. van der Woude – van der Schaaf, Moezel 222, 9204 EM Drachten
0512 – 510836

Mefrou J. van den Berg, Vriesburgerweg 27, 8475 EK Nijeholtpade
06 12691924

Gearwurkingsferbân

It Selskip hat in gearwurkingsferbân mei it Frysk Boun om Utens. Alle nijs en ynformaasje wurdt op de hiemside set fan it Boun:

www.fryskbutenfryslan.nl

Op de side fan it Selskip stiet de folgjende ynformaasje:

1. Wat is en docht it Selskip
2. Jierferslach

De hiemside fan It Frysk Boun om Utens wurdt regelmjittich aktualisearre.

Kontakten nei bûten ta

Yn 2022 hat it bestjoer fan it Selskip mei in tal organisaasjes en persoanen kontakt hân oer de gearwurking en it oanheljen fan de bân. Kontakten wiene der mei:

Ifat (It Frysk Amateur Toaniel)

Under oaren oer de jierlikse bydrage foar it Projekt Foarlêzen oan pjutten

Frysk Boun om Utens

Under oaren oer gearwurking, jildsaken en de hiemside.

Tresoar

Bywurkje argyf fan it Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse

Redaksje it bûsboekje

Bywurkje ynformaasje oer it Selskip yn it Bûsboekje

Keamer fan Keaphannel

Bywurkje wizigingen bestjoer Selskip

GEARKOMSTEN BESTJOER SELSKIP / ALGEMIENE GEARKOMSTEN / LEDEGEARKOMSTEN

It bestjoer hat foaral dwaande west mei rinnende saken ôf te hanneljen en regelmjittich in nijsbrief út gean te litten nei de Kriten.

Folle mear as oars wie der oerlis fia de tillefoan en de mail.

Algemeine gearkomsten / Ledegearkomsten

Troch de al mar oanhâldende sitewaasje mei koroana, koene der gjin Algemeine Gearkomsten / Ledegearkomsten organisearre wurde.

ORGANISAASJE - KRITEN

Adressen deistich bestjoer Kriten op 1 jannewaris 2022

1. Krite Drachten

Foarsitter

Mefrou A. Annema – Annema, Sydwende 72, 9204 KG Drachten

Tillefoan: 0512 – 517079 email: annekeannema@hotmail.com

Skriuwer / ledeadministraasje

De hear Henk Vaartjes, tillrffoan 06-54280078

Skathâlder

De hear H. J. De Jong, Fabriciuslaan 1/49, 9203 LC Drachten

Tillefoan 0512 779 965 email: hilbrandindrachten@gmail.com

2. Krite Easterwâlde

Waarnimmend foarsitter en skriuwer

Mefrou T. van Berkum – de Boer, de Muijnhorn 14, 8431 BJ Easterwâlde

Tillefoan: 0516 – 850186 email: tberkboer@quicknet.nl

Skathâlder

De hear J. Kort, Herenweg 99, 8435 WR Donkerbroek

Tillefoan: 0516 – 520018 email: jennyprins@hetnet.nl

WURK EN AKTIVITEITEN FAN IT SELSKIP

- It Foarlêspanjekt / de Fryske Foarlêswike
- Earestienten, grêfteikens, grêfsarken en grêven

Provinsjaal projekt lêzen en foarlêzen yn it Frysk oan pjutten op pjutteboartersplakken, bernedeiferbliuwen en by gastâlders.

Sa as al earder yn dit ferslach oanjûn is, bestiet de Fryske foarlêswike fan It Selskip 1844 net mear.

Earestienten, grêfteikens, grêfsarken en grêven.

Ut it Tinkboek: *“In folk, dat syn greate mannen net earet, is se net wurdich”.*

Hoe komt it dat it Selskip behelle is by Earestienten, Grêfteikens, Grêfsarken en Grêven? De skiednis fan ien en oar is werom te finen yn it Tinkboek fan it “Hûndertjierrich bistan fan it Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse“ 1844 – 1944. “It Selskip kent in lange en rike histoarje, mei gâns wichtige mannen yn it bestjoer, dy en safolle oaren dy’t sa’n protte foar de Fryske tael dien hawwe, binne wurdich nea forgotten to wurden. “

It Tinkboek sels stelt de fraach en jout it antwurd:

“Hwat hat dochs de reden west, dat it Selskip foar Fryske tael der ta oergien is om in eareblyk foar harren op te rjuchtsjen?” En dat andert kin dan net oars wêze as: “It oprjuchtsjen fan dizze tinkstiennen hat útslutend ta’n doel hawn ús âlde sprake to earjen en de âlde fryske beam nije soppen ta to foegjen. En dat ús earestiennen der jit in lange rige fan jierren fan tsjûgje sille hoe’t it Fryske Selskip syn greate mannen earet”.

It Selskip hat “op eigen manneboete of yn ‘e mande mei oaren “ oprjochte:

- I. Earestiennen (Earestienten)
- II. Grêftekens (Grêfteikens)

III. Grêfsarken en

IV. Grêven yn eigendom en / of yn ûnderhâld.

Wa wiene dy grutte mannen en wat wie harren betsjutting foar de Fryske taal en it Selskip.

I. Earestiennen

1. De stiennen (kopstikken) yn ‘e gevel fan it bertehûs fan de bruorren Halbertsma te Grou. Foar dr. Eeltsje Hiddes Halbertsma yn 1875 en dûmny Joast Hiddes Halbertsma (1e Earelid fan it Selskip) yn 1879, Frysk skriuwers en dichters. It eigendom fan de stiennen is oergien oan it Ryk.
2. It dr. Eeltsje Hiddes Halbertsma byld te Grou yn 1904. Yn 1995 is de soarch foar it byld by de gemeente Boarnsterhim lein.
3. De gevelstien yn it bertehûs fan Gysbert Japiks te Boalsert yn 1908, grutste Fryske dichter: “in berch yn it leechlân”. It Selskip hat de stien yn ûnderhâld.
4. De Waling Dykstra tinkstien te Ljouwert yn 1916, Frysk folksskriuwer en dichter, foarsitter en Eare- foarsitter fan it Selskip, einredakteur earste folsleine Fryske Wurdboek – trije dielen. It eigendom waard oan it stêdsbestjoer fan Ljouwert oerdroegen.
5. It Piter Jelles Troelstra earestiente te Stiens yn 1933, Frysk dichter. It earestiente is oerdroegen oan de gemeente Ljouwerteradiel.

II. Grêftekens en III. Grêfsarken

Der is ûnderskie makke tusken grêftekens en grêfsarken. De earsten binne oprjochte fan it Selskip, dat der foar soarge hat, dat de ferstoarne ek fan it neiteam net fergetten wurde soe; de grêfsarken binne oprjochte fan de famylje fan de ferstoarne en letter troch it Selskip oernommen.

De grêftekens oprjochte troch it Selskip binne:

1. It earestiente op it grêf fan Gerben Piters Colmjon te Ljouwert yn 1885, skriuwer en samler fan it Selskip.
2. It earestiente op it grêf fan Jacobus van Loon Janssoan te Wommels yn 1907, Frysk skriuwer, mei oprjochter fan it Selskip, skriuwer, foarsitter (34 jier) en Eare-foarsitter.
3. It earestiente op it grêf fan Tsjibbe Gearts van der Meulen te Burgum yn 1907, Frysk folksskriuwer en dichter, Earelid fan it Selskip.

De grêfsarken dy’t eigendom fan it Selskip binne, moat men sykje op de tsjerkhôven te:

4. Baard, op it grêf fan Harmen S. Sytstra yn 1862, Frysk skriuwer, dichter en mei oprjochter fan it Selskip.
5. Readuzum, op it grêf fan Alle Jans Smeding yn 1902, Frysk skriuwer, ien fan de âldste en foarste leden, Earelid en skathâlder (29 jier) fan it Selskip.

6. Hallum, op it grêf fan Meindert Rozenga yn 1928, Frysk skriuwer / strider.
7. Ryptsjerk, op it grêf fan Auke Boonemmer yn 1937, Frysk skriuwer.

Tinkteken Tsjeard Velstra, te Jelsum yn 1919, Fryske toanielskriuwer (tinkteken yn 'e mande mei it Ljouwerter toanielselskip).

IV. Grêven

It Selskip hat it eigendom en/of it ûnderhâld fan de grêven te:

1. Baard, fan Harmen S. Sytstra
2. Hallum fan Meindert Rozenga,
3. Ryptsjerk fan Auke Boonemmer
4. Burgum fan Tsjibbe Gearts van der Meulen
5. Burgum mefrou Grietje Peereboom, widdow fan Tsjibbe Gearts

Yn 2004 is it Selskipbestjoer by alle earestiennen en grêven lâns west om ris te sjen hoe't alles der hinne leit. Fan dizze tocht is ferslach makke: Ferslach fan de Ynspeksjetocht op 18 maaie 2004.

Yn 2013 is it grêf fan Meindert Rozenga yn Hallum opkreeze.

Yn 2015 is de tinkstien fan Halbertsma te Grou opkreeze troch de gemeente Ljouwert. De stien fan Gerben Colmjon op de âlde begraafplaats oan de Spanjaardsleane sjocht der no better út, ek mei tank oan de gemeente Ljouwert.

Bestjoer Selskip hat nei de simmer de soarch om de grêven wer oppakt en siket om stipe foar dit bysûndere besit.

Hoe steane de monuminten derfoar en hokker persoanen / organisaasjes kinne it Selskip hjirby helpe. Foar de takomst moat dit erfskip feilich stelt wurde.

De earste kontakten mei persoanen en organisaasjes binne lein, it is sykjen om stipe, om sawol oan help as jild te kommen.

Fia de Algemeene gearkomste fan it Selskip fan 8 novimber 2019 krige it bestjoer advys fan de krite Easterwâlde, om kontakt op te nimmen mei de hear Siem de Vlas.

Dy woe wol mei ús yn petear. De hear de Vlas hat de noadige ynformaasje fan te foaren tastjoerd krigen.

Op 11 febrewaris 2020 hat it oerlis plak fûn yn Hurdegaryp.

De Vlas hie al in soad foarwurk dien nei persoanen / organisaasjes en hie ek in oanpak op papier set.

It wie in helder petear wêr it bestjoer mei oan de slach koe.

Helaas, ek hjir hat koroana der foar soarge dat it fierdere oppakken stûket.

Ik hoopje dat ik stipe krij fan de Kriten om hjir mei oan de slach te gean.

Selskip Balâns op 31 desimber				
<u>2021</u>				
Aktiva			Passiva	
Betelrekken	€ 104,61			
Sparrekken	€ 1699,51			
			Kaptaal	€ 1804,12
Totaal	<u>€ 1804,12</u>		Totaal	<u>€ 1804,12</u>

Selskip Balâns op 31 desimber				
<u>2022</u>				
Aktiva			Passiva	
Betelrekken	€ 42,58			
Sparrekken	€ 1399,71			
			Kaptaal	€ 1442,29
Totaal	<u>1442,29€</u>		Totaal	<u>€ 1442,29</u>

It saldo op de rekken Jubileumfûns op 31-12-2022	€ 743,11
---	-----------------

Drachten, jannewaris 2023

Opmakke troch:

C.J van der Woude - van der Schaaf, skâthâlder

Selskip Eksploitaasjerekken 2022		
	Baten	Lêsten
Ynlagen Krite	-----	
Rinte	€ 0,20	
Burokosten		€ 275,13
Kosten Gearkomsten		€ -
Reiskosten Bestjoer		€ -
Grêfrjochten		€ 86,90
Ferskaat		
Eksploitaasje tekoart	€ 361,83	
	€ 362,03	€ 362,03
Kaptaal op 1 jannewaris 2022	€ 1804,12	
Eksploitaasje tekoart		€ 361,83
Kaptaal 31 desimber 2022	€ 1442,29	

Drachten, jannewaris 2023

Opmakke troch:

C.J. van der Woude-van der Schaaf,

skâthâlder